

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 19.10.2009
KOM(2009) 560 endelig

**FEMTE RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

**om visse tredjelandes opretholdelse af visumpligten i strid med gensidighedsprincippet i
overensstemmelse med artikel 1, stk. 5, i Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 om
fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af
visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er
fritaget for dette krav, ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 851/2005 med hensyn til
gensidighedsmekanismen**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Resultater siden Kommissionens fjerde rapport om gensidighed	3
2.1.	Fuld gensidighed er nu en realitet	3
2.1.1.	Japan	3
2.1.2.	Panama	4
2.1.3.	Singapore	4
2.2.	Yderligere fremskridt med hensyn til gensidighed siden rapporten fra 23. juli 2008..	5
2.2.1.	Australien	5
2.2.2.	De Forenede Stater (USA)	6
2.3.	Ingen fremskridt med hensyn til gensidighed siden rapporten fra 23. juli 2008.....	10
2.3.1.	Brasilien	10
2.3.2.	Brunei Darussalam	11
2.3.3.	Canada	12
3.	Konklusion	12

1. INDLEDNING

Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 af 15. marts 2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser (bilag I til forordningen, "negativlisten"), og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (bilag II til forordningen, "positivlisten")¹, ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 851/2005 af 2. juni 2005², er det grundlæggende instrument for EU's fælles visumpolitik og indeholder bestemmelser om en gensidighedsmekanisme, som bruges i tilfælde, hvor et tredjeland på positivlisten opretholder eller indfører en visumpligt for statsborgere fra en eller flere medlemsstater. Den første³, anden⁴ og tredje⁵ rapport indeholdt en beskrivelse af gensidighedsmekanismen og status over manglende gensidighed i de respektive dækkede perioder.

Medlemsstaternes meddelelser inden for rammerne af den nye gensidighedsmekanisme viste, at der i juni 2005 var indberettet 13 tredjelande med i alt 75 sager (se bilag 1B i den første rapport om visumgensidighed)⁶. Bulgarien og Rumænien indberettede efter deres tiltrædelse af Den Europæiske Union den 1. januar 2007 syv tredjelande, hvor der var tale om manglende gensidighed.

Den fjerde rapport om visumgensidighed⁷ fra juli 2008 viste, at der fortsat var tale om manglende gensidighed i forhold til otte tredjelande fra positivlisten. Rapporten blev forelagt Rådet (RIA) den 24. juli 2008 og blev godt modtaget af medlemsstaterne. Medlemsstaterne var generelt optimistiske i spørgsmålet om at nå fuld visumgensidighed.

Den nuværende femte rapport om visumgensidighed gør status over de bestræbelser, Kommissionen har udfoldet siden juli 2008. Som forklaret nedenfor er der opnået fuld visumgensidighed med yderligere tre tredjelande, mens fem tredjelande på positivlisten fortsat kræver visum for statsborgere fra en eller flere medlemsstater.

2. RESULTATER SIDEN KOMMISSIONENS FJERDE RAPPORT OM GENSIDIGHED

Efter at have fremlagt den fjerde rapport for Rådet den 24. juli 2008 fortsatte Kommissionen aktivt sin indsats.

2.1. Fuld gensidighed er nu en realitet

2.1.1. *Japan*

Meddelelse: Rumænien

¹ EFT L 81 af 21.3.2001, s. 1.
² EUT L 141 af 4.6.2005, s. 3.
³ KOM(2006) 3 endelig.
⁴ KOM(2006) 568 endelig.
⁵ KOM(2007) 533 endelig.
⁶ KOM(2006) 3 endelig, s. 18.
⁷ KOM(2008) 486 endelig/2.

Den 23. juni 2009 meddelte Japan ved verbalnote nr. 59/2009 Rumænien, at visumkravet fra den 1. september 2009 til den 31. december 2011 ville blive ophævet for rumænske statsborgere. Denne midlertidige ophævelse af visumkravet var betinget af, at Rumænien udstationerede en attaché fra forvaltnings- og indenrigsministeriet til Rumæniens ambassade i Japan fra den 1. september 2009, og at Rumænien indledte en oplysningskampagne i massemedierne for at advare rumænske statsborgere mod ulovligt ophold i udlandet eller menneskehandel.

Rumænien har indledt en oplysningskampagne i massemedierne for at oplyse landets borgere om, hvilke betingelser der gælder for visumfri indrejse i Japan. Endvidere sendte Rumænien den 18. august 2009 en attaché på området indre anliggender fra forvaltnings- og indenrigsministeriet til Tokyo.

Vurdering

Der er nu skabt fuld gensidighed med hensyn til visumfritagelse over for alle medlemsstaterne og associerede Schengenlande. Da Japans beslutning kun er midlertidig, vil Kommissionen dog nøje overvåge anvendelsen af denne midlertidige visumfritagelse for at sikre, at den omdannes til en permanent fritagelse.

2.1.2. Panama

Meddelelse: Bulgarien og Rumænien

Den 19. september 2008 meddelte Panama ved verbalnote DGPE/DE/770/08 Kommissionen, at statsborgere fra Bulgarien og Rumænien fra samme dato ikke længere var underlagt visumpligt ved indrejse på Panamas område.

Vurdering

Der er nu skabt fuld gensidighed med hensyn til visumfritagelse over for alle medlemsstaterne og associerede Schengenlande.

2.1.3. Singapore

Meddelelse: Bulgarien og Estland

Singapore har fritaget statsborgere fra alle EU-medlemsstaterne fra visumkravet. Visumfritagelsen var imidlertid begrænset til ophold på 30 dage ved ankomst ad luftvejen og 14 dage ved ankomst ad søvejen eller over land; denne periode kan forlænges lokalt med to perioder på 30 dage i overensstemmelse med den generelle visumfritagelsesordning.

Den 23. september 2008 meddelte Singapore ved verbalnote SEB/024/2008 Kommissionen, at Singapore med virkning fra den 1. november 2008 automatisk ville indrømme statsborgere fra de nuværende 27 EU-medlemsstater et 90-dages besøgsophold og et 90-dages visumfrit ophold ved ankomsten.

Vurdering

Der gælder nu fuld gensidighed med hensyn til visumfritagelse over for alle medlemsstaterne.

2.2. Yderligere fremskridt med hensyn til gensidighed siden rapporten fra 23. juli 2008

2.2.1. Australien

Den nuværende situation

Australien krævede en ETA (Electronic Travel Authority) for statsborgere fra 14 medlemsstater (Belgien, Danmark, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Østrig, Portugal, Finland og Sverige) og statsborgere fra Island og Norge.

Der blev krævet et eVisa (e676) for statsborgere fra 11 medlemsstater (Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Polen, Rumænien, Slovenien og Slovakiet). Statsborgere fra alle disse 11 medlemsstater var omfattet af den såkaldte automatiske godkendelsesmekanisme ("autogrant facility") (nærmere oplysninger om eVisa og den automatiske godkendelsesmekanisme findes i bilag 2 i den første rapport om visumgensidighed⁸).

Den 27. oktober 2008 indførte Australien eVisitors-systemet. Alle medlemsstater og associerede Schengenlande samt visse mindre europæiske lande (Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino og Pavestolen) er de første lande, der er omfattet af systemet uanset deres tidligere status (dvs. ETA eller eVisa).

Foranstaltninger, som er truffet for at opnå gensidighed

Australien har fremsendt rapporter til Kommissionen med statistikker om anvendelsen af eVisitors-systemet. Rapporterne nævner antallet af ansøgninger, godkendelser, afslag, godkendelsesprocent fordelt på nationalitet, og den procentdel af godkendelserne, der blev behandlet automatisk. Den første rapport blev forelagt Kommissionen den 14. april 2009 og dækkede perioden fra den 27. oktober 2008 til den 31. marts 2009. I den periode blev der givet 159 981 eVisitors-tilladelser, heraf 85,02 % automatisk. Den automatiske godkendelsesprocent lå på 75,89 % for slovakiske statsborgere og 91,44 % for græske statsborgere. 641 ansøgninger blev afvist, hvoraf 249 var rumænske statsborgere. I denne første periode blev Australien opmærksom på en række integritetsspørgsmål vedrørende ansøgninger fra to medlemsstater. Australien kontaktede disse medlemsstater for at få løst disse spørgsmål.

Den 26. august 2009 fremlagde Australien en ny rapport, der dækkede perioden fra den 27. oktober 2008 til den 30. juni 2009. Rapporten viser, at der blev givet 223 324 eVisitors-tilladelser, og at den samlede procent for automatiske godkendelser steg til 86,01 %. Den automatiske godkendelsesprocent var på 71,05 % for rumænske statsborgere og 92,42 % for græske statsborgere. Den samlede godkendelsesprocent (både automatisk og manuelt) var på 99,2 %. 1 118 ansøgninger blev afvist, hvoraf de fleste var rumænske statsborgere (498). Der var ingen afvisninger for græske, luxembourgske og maltesiske statsborgere.

⁸

KOM(2006) 3 endelig.

Australien fremsendte også yderligere to oversigter for de første to kvartaler af 2009. Den første oversigt, der dækker perioden fra den 1. januar til den 31. marts 2009, viser, at der blev givet 91 468 tilladelser, og at den samlede procent for automatiske godkendelser steg til 89,05 %. Den automatiske godkendelsesprocent lå på 77,78 % for luxembourgske statsborgere og 96,05 % for græske statsborgere. 474 ansøgninger blev afvist, hvoraf de fleste var rumænske statsborgere (197). Der var ingen afvisninger for estiske, græske, luxembourgske og maltesiske statsborgere.

Den anden oversigt, der dækker perioden fra den 1. april til den 30. juni 2009, viser, at der blev givet 63 343 tilladelser, og at den samlede procent for automatiske godkendelser var på 88,50 %. Den automatiske godkendelsesprocent lå på 70,54 % for slovakiske statsborgere og 95,06 % for græske statsborgere. 477 ansøgninger blev afvist, hvoraf de fleste var rumænske statsborgere (249). Der var ingen afvisninger for finske, græske, luxembourgske, maltesiske og slovenske statsborgere.

I den fjerde rapport meddelte Kommissionen, at den ville udarbejde en vurdering af, hvorvidt eVisitors-systemet svarer til Schengen-visumansøgningsprocessen som defineret i de fælles konsulære instrukser. Denne vurdering er i gang og vil blive offentliggjort i et separat dokument inden udgangen af 2009.

Vurdering

Indførelsen af eVisitors-systemet har betydet en ligebehandling af borgerne i alle medlemsstater og associerede Schengenlande. De to rapporter og de to kvartaloversigter viser imidlertid, at selv om den automatiske godkendelsesprocent er meget høj, behandles et betydeligt antal ansøgninger fortsat manuelt. Kommissionen vil derfor fortsat nøje overvåge anvendelsen af eVisitors-systemet. Kommissionen vil først kunne fastslå, om der er opnået fuld visumgensidighed, når vurderingen af eVisitors-systemet er afsluttet.

2.2.2. De Forenede Stater (USA)

Den nuværende situation

Der er stadig visumpligt for statsborgere fra Bulgarien, Cypern, Grækenland, Polen og Rumænien.

Den 17. november 2008 tilsluttede Den Tjekkiske Republik, Estland, Letland, Litauen, Ungarn og Slovakiet sig visumfritagelsesprogrammet (Visa Waiver Program, VWP). Den 30. december 2008 tilsluttede Malta sig VWP.

Foranstaltninger, som er truffet for at opnå gensidighed

Kommissionen fortsatte med at rejse spørgsmålet om manglende gensidighed med de amerikanske myndigheder på teknisk og politisk plan, bl.a. på trojkamøderne mellem EU og USA om retlige og indre anliggender den 12. december 2008 og den 28. april 2009, på møderne i EU-USA-taskforcen den 8. december 2008 og den 18. februar 2009, og på de uformelle møder på højt niveau om retlige og indre anliggender i juli 2008 og februar og juli 2009.

Inden for rammerne af den såkaldte dobbelte strategi, som De Faste Repræsentanters Komité (Coreper) godkendte den 12. marts 2008, har Kommissionen fortsat

drøftelserne med USA om fællesskabskomponenten. Kommissionen ønsker en aftale i form af en brevveksling for at registrere overholdelsen af de amerikanske retlige krav, som falder ind under Fællesskabets kompetence, med hensyn til (fortsat) deltagelse i VWP. Der er siden december 2008 blevet udvekslet og drøftet udkast fra denne brevveksling med USA, og synspunkterne er sammenfaldende. USA gentager imidlertid, at man ønsker nogle konkrete resultater for brevvekslingen og derfor ønsker, at der efterfølgende iværksættes et pilotprojekt om informationsdeling således som nævnt i brevvekslingen.

Som nævnt i den fjerde rapport om visumgensidighed blev der som led i fællesskabskomponenten foretaget en foreløbig vurdering (på grundlag af Interim Final Rule) af, hvorvidt ESTA (Electronic System for Travel Authorization) svarer til Schengen-visumansøgningsprocessen som defineret i de fælles konsulære instrukser, sammen med en analyse af, hvilke implikationer ESTA har for beskyttelsen af personoplysninger⁹. Den foreløbige konklusion er følgende:

- ESTA kan ikke i den nuværende fase siges at svare til Schengen-visumansøgningsprocessen som defineret i de fælles konsulære instrukser;
- ESTA rejser flere spørgsmål om beskyttelse af personoplysninger, og det er nødvendigt med en yderligere afklaring af visse afgørende aspekter, som det forventes, at Final Rule vedrørende ESTA vil give. Det vil først på det tidspunkt være muligt at foretage en fuldstændig vurdering af ESTA, hvad angår beskyttelse af personoplysninger;
- der er sket fremskridt, hvad angår hiv-positive personer, der rejser til USA inden for rammerne af VWP, men der skal fortsat vedtages visse foranstaltninger for at bringe diskrimination af hiv-positive, der rejser til USA inden for rammerne af VWP, til ophør.

Når Final Rule er offentliggjort i Federal Register, vil Kommissionen foretage en endelig vurdering under hensyntagen til alle eventuelle ændringer. De amerikanske myndigheder har oplyst, at Final Rule vil blive udstedt inden for de kommende måneder.

I forhold til ESTA er der lagt særlig vægt på forslaget Travel Promotion Act of 2009 (TPA). Med TPA vil der blive indført en non-profit organisation, der får til opgave at informere internationale rejsende om USA's indrejsepolitikker og fremme ferie-, forretnings- og studierejser til USA. Endvidere vil Immigration and Nationality Act (INA) blive ændret, således at det pålægges ministeren for national sikkerhed at opkræve et gebyr for at bruge ESTA. Det foreslåede gebyr er på 10 USD pr. rejsetilladelse og et beløb, der vil gøre det muligt i det mindste at sikre fuld dækning af omkostningerne til tilvejebringelse og administration af ESTA

I brev til udenrigsminister Hilary Clinton, Janet Napolitano, minister for national sikkerhed, og handelsminister Gary Locke den 18. juni 2009 og i brev til Kongressen den 25. juni 2009 udtrykte de tjekkiske og svenske ambassadører og chefen for Kommissionens delegation i Washington bekymring over det foreslåede gebyr.

⁹ SEK(2008) 2991 endelig.

Generaldirektøren for Generaldirektoratet for Retfærdighed, Frihed og Sikkerhed gav udtryk for de samme betænkeligheder i et brev til det amerikanske ministerium for national sikkerhed (Department of Homeland Security (DHS)) den 18. juni 2009. Chefen for Kommissionens delegation i Washington udsendte en pressemeddelelse den 25. juni 2009 og igen den 4. september 2009. Den 3. september 2009 henvendte Kommissionen sig til chargé d'affaires ved USA's mission ved EU og overrakte ved den lejlighed en note, hvori der blev givet udtryk for EU's betænkeligheder. Gebyret betragtes som et tilbageskridt i de fælles bestræbelser på at fremme transatlantisk mobilitet, og gebyrer for udenlandske turister for at fremme turismen er i direkte modstrid med det opstillede mål. I svar af 24. august 2009 anførte Janet Napolitano, at den kommende indførelse af et ESTA-gebyr ikke ville fjerne de grundlæggende forskelle mellem et ESTA-visum og et besøgsvisum. Janet Napolitano anførte også, at der i de kommende måneder ville blive truffet en beslutning om at fjerne I-94W i papirform. Mens VWP-rejsende, der ikke opfylder ESTA-kravene hidtil har fået tilladelse til at indrejse i USA, i det omfang de ellers opfyldte indrejsebetingelserne, vil det herefter blive obligatorisk at opfylde ESTA-kravene.

Den 9. september 2009 vedtog det amerikanske senat den foreslåede TPA. Som følge heraf gav de svenske og spanske ambassadører og chefen for Kommissionens delegation i Washington igen udtryk for bekymring i breve til medlemmerne af Repræsentanternes Hus den 23. september 2009. Den 7. oktober 2009 vedtog Repræsentanternes Hus TPA uden ændringer som del af en anden lov. Den amerikanske lovgivningsproces er derfor godt fremskreden og en hurtig vedtagelse af TPA er nu sandsynlig.

Som en opfølgning på den foreløbige vurdering og i betragtning af det forhold, at hiv-positive personer stadig ikke ifølge den amerikanske Immigration and Nationality Act (INA) kan rejse til USA inden for rammerne af VWP, rejste næstformand Jacques Barrot spørgsmålet med den daværende minister for national sikkerhed, Michael Chertoff, i december 2008 og dennes afløser Janet Napolitano i marts 2009. Da det amerikanske sundhedsministerium (Department of Health and Human Services (DHHS)) har ansvaret for at løse problemet, sendte næstformand Jacques Barrot sammen med kommissær Androulla Vassiliou den 12. maj 2009 et brev til den amerikanske sundhedsminister Kathleen Sibelius. Kommissær Androulla Vassiliou rejste igen spørgsmålet med DHHS under hendes besøg i USA i maj 2009. I Kathleen Sibelius' svar af 24. juli 2009 meddelte hun, at der den 2. juli 2009 var fremsat et lovforslag, der fjerner henvisning til hiv fra listen over lægeundersøgelser, visse udenlandske statsborgere skal gennemgå for at få tilladelse til indrejse i USA. Hvis denne henvisning fjernes, vil hiv-positive personer kunne rejse under VWP. Processen er stadig i gang.

En af konsekvenserne af 9/11-loven var, at der blev indført et biometrisk udrejsesystem for flytrafik, *der gør det muligt at kontrollere mindst 97 % af de udenlandske statsborgere, der udrejser via amerikanske lufthavne*. Ministeren for national sikkerhed skulle informere Kongressen om fremskridtene på dette område senest den 30. juni 2009, således at den myndighed, der har ansvaret for visumfritagelse, kan holde en afslagsprocent på 10. Ministeren har imidlertid endnu ikke foretaget en sådan meddelelse, hvilket betyder, at afslagsprocenten for visa inden for VWP ikke kan overstige 3. USA har indtil videre gennemført to pilotprojekter vedrørende det biometriske udrejsesystem i Atlanta og Denver i 2009, men der er endnu ikke indført systematisk biometrisk udrejsekontrol.

I forhold til VWP annoncerede USA også nye regler for rejse med nød-/midlertidige pas. Pr. 1. juli 2009 skal alle nød-/midlertidige pas være e-pas (chip med foto og personlige data), for at indehaveren kan få tilladelse til at rejse til USA inden for VWP. De to vigtigste grunde hertil er, at pas udstedt efter den 26. oktober 2006 ifølge lovgivningen vedrørende VWP skal være e-pas, og der er ingen lov, der giver mulighed for en undtagelse for midlertidige pas eller nødpas, samt det forhold at nogle rejsende gentagne gange har brugt nødpas uden for nødsituationer. Ansatte ved USA's Customs and Border Protection (CBP) får instrukser om at tillade reelle nødrejser, hvis de rejsende ellers opfylder de øvrige betingelser.

Den 29. juni 2009 foretog det tjekkiske formandskab, det kommende svenske formandskab og Kommissionens delegation i Washington en fælles skriftlig henvendelse til David Heyman, Assistant Secretary for Policy, i ministeriet for national sikkerhed. USA oplyste om, at konsulater og grænsevagter havde modtaget instrukser om at bruge deres skønsbeføjelser for rejsende i nødsituationer og hurtigt give grænsevagterne besked i tilfælde af rejsende i nødsituationer, der ikke opfylder kravene.

Hvad angår bilaterale arrangementer, undertegnede Grækenland et aftalememorandum den 28. juni 2009, således at otte medlemsstater nu har indgået et sådant aftalememorandum med USA. Disse medlemsstater har også indgået aftaler om et styrket samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af alvorlig kriminalitet og aftaler om informationsudveksling om kendte og mistænkte terrorister. Endvidere undertegnede Bulgarien og Rumænien også den 3. november 2008 en erklæring med USA vedrørende samarbejde om styrkede bilaterale sikkerhedsforanstaltninger for internationale rejser og kravene i USA's VWP.

Den 31. december 2008 sendte USA et brev til de medlemsstater, der allerede var omfattet af VWP før den seneste udvidelse i 2008, og meddelte dem, at de opfyldte kravene i 9/11-loven, og at det var ønskeligt med et yderligere samarbejde om flere af kravene i 9/11-loven. I brevet blev disse medlemsstater opfordret til at undertegne de to aftaler om informationsudveksling, der allerede var indgået med andre medlemsstater som nævnt ovenfor. Det blev endvidere nævnt, at de lande, der allerede deltog i VWP før 2008, ikke havde behov for at undertegne et aftalememorandum.

Vurdering

Siden rapporten fra 23. juli 2008 har yderligere syv medlemsstater tilsluttet sig VWP. Endvidere har USA anført, at Grækenland vil kunne tilslutte sig VWP inden udgangen af dette år. Det vil imidlertid betyde, at statsborgere fra fire medlemsstater stadig ikke kan rejse visumfrit til USA. Da der endvidere ikke var indført et biometrisk udrejsesystem for flytrafik pr. 30. juni 2009, faldt visumafslagsprocenten til 3. På basis af de seneste visumafslagsprocenter for de fem medlemsstater, der endnu ikke deltager i VWP, betyder det, at kun Grækenland vil opfylde 3 %-tærsklen for visumafslag. Kommissionen vil fortsat rejse spørgsmålet om manglende gensidighed i sine kontakter med USA for så hurtigt som muligt at få indført fuld gensidighed.

Hvad angår fællesskabskomponenten, håber Kommissionen at nå til en aftale om teksten for brevvekslingen inden afholdelsen af trojkaministermødet mellem EU og

USA på området retfærdighed, frihed og sikkerhed i oktober 2009 og vil fortsætte drøftelserne med USA i den henseende.

Hvad angår spørgsmålet om hiv-positive personer, som stadig ikke kan rejse til USA inden for VWP, mener Kommissionen, at der er gjort store fremskridt. Kommissionen vil følge gennemførelsen af den foreslåede lovgivning og opfordre den amerikanske regering til hurtigt at afslutte processen, således at hiv-positive personer hurtigst muligt kan rejse inden for VWP.

Hvad angår ESTA, er Kommissionen meget bekymret over udsigten til, at der indføres et gebyr for brug af ESTA til fremme af turisme til USA. EU har ved flere lejligheder gjort det klart, at indførelsen af et gebyr for ESTA vil blive opfattet som en yderligere hindring for EU-borgeres indrejse i USA, ligesom gebyret vil være i strid med det hyppigt fremsatte ønske om en styrkelse af de transatlantiske kontakter og af samarbejdet. Kommissionen har endnu ikke afsluttet sin vurdering af ESTA med henblik på at fastslå, om systemet svarer til Schengen-visumansøgningsprocessen. Det skyldes, at den endelige ESTA-lovgivning endnu ikke er offentliggjort i USA. Der er ingen tvivl om, at opkrævning af et gebyr, væsentligst til fordel for den amerikanske turistindustri, vil indgå som en yderligere faktor i denne vurdering og må forventes at styrke argumenter, der sidestiller ESTA med et visum.

Endelig skal det bemærkes, at overensstemmelsesgraden ifølge det amerikanske ministerium for national sikkerhed ligger lige over 90 %. Det antyder, at hvis overensstemmelse med ESTA bliver gjort obligatorisk fra den ene dag til den anden uden en tilstrækkelig informationskampagne fra de amerikanske myndigheders side og uden visse skønsbeføjelser for grænsevagterne, kan det medføre en midlertidig stigning i antallet af afslag på indrejse i USA i henhold til VWP.

2.3. Ingen fremskridt med hensyn til gensidighed siden rapporten fra 23. juli 2008

2.3.1. Brasilien

Den nuværende situation

Statsborgere fra fire medlemsstater, nemlig Cypern, Estland, Letland og Malta, skal stadig have visum, når de indrejser i Brasilien.

Aftalen om visumfritagelse mellem Litauen og Brasilien, der blev indgået i 2003, trådte i kraft den 13. januar 2009.

Foranstaltninger, som er truffet for at opnå gensidighed

Den 2. juli 2008 indledte Kommissionen formelt forhandlinger med Brasilien om en aftale om visumfritagelse for kortvarige ophold. Forhandlingerne begyndte konkret i november og december 2008.

Topmødet mellem EU og Brasilien i Rio de Janeiro den 22. december 2008 gentog behovet for en aftale om visumfritagelse for kortvarige ophold, der også indgik i den fælles handlingsplan: *Sikre en hurtig indførelse af visumfri rejser og afvente afslutningen af de respektive parlamentariske og andre interne procedurer på basis af gensidighed ved i den nærmeste fremtid at forhandle og indgå en aftale om*

visumfritagelse for kortvarige ophold mellem EF og Brasilien på grundlag af de udvekslede forslag. Dette tilsagn blev gentaget af Brasilien på mødet den 7. juli 2009 i det blandede EF-Brasilien udvalg.

Den 18. februar, den 8. maj og den 2. juli 2009 afholdt Kommissionen møder med Brasilien for at nå en aftale om en kompromistekst til en aftale om visumfritagelse. Der blev imidlertid ikke gjort fremskridt. I den henseende sendte næstformand Jacques Barrot et brev til den brasilianske udenrigsminister, Celso Amorim, den 31. juli 2009, hvor han på den ene side gentog behovet for at fremskynde og afslutte forhandlingerne om aftalen om visumfritagelse og på den anden side henviste til, at Det Europæiske Fællesskab allerede havde udvist en høj grad af fleksibilitet.

Den 26. august 2009 blev der afholdt en videokonference mellem Kommissionen og den brasilianske udenrigsminister for at forberede den næste forhandlingsrunde. Selv om der ikke blev gjort fremskridt vedrørende aftalen om visumfritagelse, afklarede både Kommissionen og Brasilien deres holdninger til de væsentligste spørgsmål, der skal løses, nemlig aftalens anvendelsesområde, behovet for et fælles udvalg og aftalens geografiske anvendelse med hensyn til Frankrigs og Nederlandenes ikke-europæiske områder.

Fra den 29. september til den 1. oktober 2009 havde Kommissionen yderligere en forhandlingsrunde med de brasilianske myndigheder i Brasilia. Under disse forhandlinger lykkedes det parterne at nå til enighed om et udkast til en tekst til aftalen om visumfritagelse for kortvarige ophold for indehavere af almindelige pas.

Vurdering

Kommissionen er tilfreds med den aftale, der blev indgået om udkastet til aftale om visumfritagelse for kortvarige ophold for indehavere af almindelige pas og forventer snart at nå en aftale om visumfritagelse for kortvarige ophold for indehavere af diplomatpas, tjenestepas eller officielle pas. Kommissionen håber, at Brasilien vil kunne ratificere begge aftaler via deres interne procedurer så hurtigt som muligt.

2.3.2. *Brunei Darussalam*

Den nuværende situation

Alle medlemsstaterne er omfattet af en visumfritagelse på 30 dage. Denne visumfritagelse er begrænset til ophold af 30 dages varighed, men opholdet kan forlænges lokalt med to perioder af 30 dages varighed op til en samlet visumfritagelse på 90 dage. Amerikanske statsborgere har imidlertid ret til et ophold af 90 dages varighed, hvis de er indehavere af et almindeligt maskinlæsbart pas.

Foranstaltninger, som er truffet for at opnå gensidighed

Kommissionen har haft tekniske drøftelser med Brunei Darussalams mission ved Den Europæiske Union om mulighederne for en visumfritagelse af 90 dages varighed i lighed med situationen for amerikanske statsborgere for at opnå fuld gensidighed. Under disse drøftelser forklarede Kommissionen, at alle pas udstedt af medlemsstaterne er maskinlæsbare og fra og med den 28. juni 2009 vil medlemsstaterne endda udstede e-pas med en chip indeholdende et ansigtsbillede og to fingeraftryk. Kommissionen forklarede endvidere, at der med hensyn til Singapore

og Malaysia – to af Brunei Darussalams nabolande – som havde samme visumpolitik over for EU-borgere, var opnået fuld visumgensidighed for et visumfrit ophold af 90 dages varighed.

Vurdering

Der er fortsat interne drøftelser blandt forskellige ministerier i Brunei Darussalam om mulighederne for en 90-dages visumfritagelse. Kommissionen vil følge disse interne drøftelser i Brunei Darussalam meget tæt og fortsat høre myndighederne i Brunei Darussalam for at opnå den samme 90-dages visumfritagelse, som gælder for USA.

2.3.3. Canada

Den nuværende situation

Der er stadig visumpligt for bulgarske og rumænske statsborgere, og fra den 14. juli 2009 er der genindført visumpligt for statsborgere fra Den Tjekkiske Republik. Hvad angår genførelsen af visumpligt for statsborgere fra Den Tjekkiske Republik, henviser Kommissionen til sin særskilte ad hoc-rapport af 19. oktober 2009¹⁰.

Foranstaltninger, som er truffet for at opnå gensidighed

Spørgsmålet om visumfritagelse for alle EU-borgere i forhold til Canada blev rejst ved flere lejligheder, navnlig på topmøder mellem EU og Canada i 2008 og 2009. Ved disse lejligheder blev det bekræftet, at Canada og EU fortsat vil samarbejde for så hurtigt som muligt at nå målet om visumfritagelse for alle EU-borgere, der rejser til Canada.

Efter de tekniske besøg i Rumænien og Bulgarien i april 2008 underrettede Canada i marts 2009 disse to lande om konklusionerne af de foretagne undersøgelser. Begge medlemsstater har fremlagt ajourførte oplysninger om disse konklusioner. Canada gav udtryk for bekymring over for begge medlemsstater, men har også givet udtryk for fortsat at ville samarbejde og har bedt dem fremsende ajourførte oplysninger på de områder, der giver anledning til bekymring. Endvidere vil Canada fortsat overvåge udviklingen i Bulgarien og Rumænien og de fremskridt, der gøres for at opfylde Canadas kriterier for visumfritagelse.

Vurdering

Kommissionen vil fortsætte drøftelserne med Canada for at gøre fremskridt med at ophæve visumpligten for Bulgarien og Rumænien.

3. KONKLUSION

Kommissionens mener, at den nye gensidighedsmekanisme siden den sidste rapport fra 23. juli 2008 endnu en gang har vist sig at være effektiv. Ud af de otte tredjelande på positivlisten, der krævede visum for statsborgere fra en eller flere medlemsstater,

¹⁰ KOM(2009) 562 endelig.

da denne rapport blev udarbejdet, er der nu kun fem tredjelande, hvor dette stadig er tilfældet. Der er opnået fuld visumgensidighed i forhold til Japan, Panama og Singapore.

Endvidere er der gjort betydelige fremskridt i forhold til Australien og USA. Hvad angår Australien, har indførelsen af eVisitors-systemet betydet ensartet behandling af borgerne i alle medlemsstater og associerede Schengenlande. Kommissionen vil først kunne fastslå, om der er opnået fuld visumgensidighed, når vurderingen af eVisitors-systemet er afsluttet.

Hvad angår USA, har yderligere syv medlemsstater tilsluttet sig VWP. Situationen er dog stadig langt fra tilfredsstillende, og Kommissionen vil fortsætte drøftelserne med USA for at sikre, at de resterende fem medlemsstater hurtigt bliver omfattet af VWP. Hvad angår ESTA, beklager Kommissionen, at der ved lovgivning indføres et gebyr for brug af ESTA til gavn for den amerikanske rejse- og turistindustri. Dette gebyr for udenlandske turister vil være et tilbageskridt og virke mod hensigten og kunne føre til den konklusion, at ESTA svarer til Schengen-visumansøgningsprocessen med meget alvorlige følger for amerikanske statsborgeres indrejse i Europa.

Hvad angår Brunei Darussalam, vil Kommissionen nøje følge de interne drøftelser i landet og fortsætte kontakten med landets myndigheder for at opnå en 90-dages visumfritagelse for alle medlemsstater.

Hvad angår Brasilien, er Kommissionen tilfreds med udkastet til aftale om visumfritagelse for kortvarige ophold for indehavere af almindelige pas og forventer snart at nå en aftale om visumfritagelse for kortvarige ophold for indehavere af diplomatpas, tjenestepas eller officielle pas. Kommissionen håber, at Brasilien vil kunne ratificere begge aftaler via deres interne procedurer så hurtigt som muligt.

Hvad angår Canada, vil Kommissionen fortsætte drøftelserne med Canada for at fremskynde ophævelsen af visumpligten for Bulgarien og Rumænien.

I overensstemmelse med artikel 1, stk. 5, i Rådets forordning (EF) nr. 539/2001, ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 851/2005, vil Kommissionen igen rapportere til Rådet og Europa-Parlamentet senest den 30. juni 2010.